

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

KOMPARACE VYUŽITELNOSTI FONDŮ EVROPSKÉ UNIE
PRO PODPORU A ROZVOJ CHRÁNĚNÝCH
PRACOVNÍCH DÍLEN
Bakalářská práce

Autor: Monika Tomášková
Vedoucí práce: Ing. Jiří Klvač, CSc.

Olomouc 2011

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
TOMÁŠKOVÁ Monika	Ferdiše Duší 978, Frýdlant nad Ostravicí	F080435

TÉMA ČESKY:

Komparace využitelnosti fondů Evropské unie pro podporu a rozvoj chráněných pracovních dílen

NÁZEV ANGLICKY:

The comparison of the European Union funds usability for supporting and expansion of protected workshops

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Jiří Klvač, CSc. - KAE

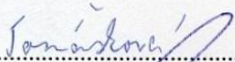
ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

V první části práce definuji statut chráněné pracovní dílny, podmínky jeho získání a způsoby financování tohoto pracoviště. Další část bude věnována evropské strukturální politice, jednotlivým fondům a jejich členění. V následující části práce porovnam jednotlivé možnosti dotačních zdrojů, administrativní, časové a další podmínky potřebné pro jejich získání. Dále definuji, k jakým účelům může chráněná dílna finanční prostředky z jednotlivých fondů využít. Poslední částí práce bude modelový příklad projektu žádosti o dotaci z fondu, který bude v komparaci vyhodnocen jako nejvýhodnější.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

FIALA, P. a PITROVÁ, M. Evropská unie. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury
 Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Průvodce fondy Evropské unie. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
 Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
 MAREK, Dan, KANTOR, Tomáš. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal
 Odbor informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky. Euroskop.cz: věcně o Evropě [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/>>.
 Zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb.

Podpis studenta:

Datum:

24.5.2010

Podpis vedoucího práce:

Datum:

24.5.2010

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Komparace využitelnosti fondů Evropské unie pro podporu a rozvoj chráněných pracovních dílen“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Klvačovi, CSc. za odbornou pomoc, podnětné připomínky při psaní a čas strávený konzultacemi této práce.

Obsah

Úvod.....	7
1. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	9
1.1 Státní péče o osoby se zdravotním postižením	9
1.1.1 Povinnost zaměstnávat zdravotně postižené osoby	9
1.1.2 Skupiny osob se zdravotním postižením	10
1.2 Chráněná pracovní dílna a chráněné pracovní místo	10
1.2.1 Chráněná pracovní dílna.....	10
1.2.2 Chráněné pracovní místo	11
1.3 Příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením	13
1.3.1 Nárokový příspěvek.....	13
1.3.2 Příspěvek na provozní náklady.....	13
1.3.3 Příspěvek na pracovní rehabilitaci osoby se zdravotním postižením.....	13
1.3.4 Slevy na daních.....	14
1.3.5 Příspěvek jednotlivci	14
2. Obecně o fondech Evropské unie	15
2.1 Evropská regionální a strukturální politika	15
2.1.1 Základní principy Regionální a strukturální politiky EU:	15
2.1.2 Cíle regionální politiky EU	16
2.2 Fondy Evropské unie.....	17
2.2.1 Fond soudržnosti (FS)	18
2.2.2 Strukturální fondy.....	18
2.2.3 Další fondy EU	19
2.2.4 Komunitární programy	20
2.2.5 Nástroje regionální politiky a finančního inženýrství	21
3. Regionální politika EU v České republice.....	22
3.1 Strategické obecné zásady společenství.....	22
3.2 Národní rozvojový plán.....	22
3.3 Národní strategický referenční rámec	22
3.4 Operační programy.....	23
3.4.1 Tematické (sektorové) operační programy.....	23
3.4.2 Regionální operační programy	25
3.4.3 Operační programy pro Prahu	28
3.4.4 Programy v rámci Evropské územní spolupráce	28
3.4.5 Program rozvoje venkova ČR	29
4. Cesta k získání prostředků z EU	30
4.1 Projektová žádost	30

4.2 Typy projektů	31
4.3 Výzva	31
4.4 Prostředky EU určené pro ČR.....	31
5. Porovnání využitelnosti fondů pro potřeby chráněné dílny	33
5.1 Tematické operační programy.....	34
5.1.1 Zaškolení, rekvalifikace	35
5.1.2 Úprava stávajících a vytvoření chráněných pracovních míst.....	36
5.1.3 Inovace	37
5.2 Regionální operační programy	44
5.2.1 Moravskoslezsko	45
5.2.2 Střední Morava	45
5.2.3 Jihovýchod.....	45
5.2.4 Severovýchod	46
5.2.5 Jihozápad	47
5.2.6 Střední Čechy	48
5.2.7 Severozápad.....	49
5.3 Program rozvoje venkova	50
5.4 Shrnutí	51
Závěr	53
Summary	55
Seznam pramenů a literatury	56
Seznam elektronických zdrojů.....	60
Seznam zkratk	62

Úvod

Téma Komparace využitelnosti fondů Evropské unie pro podporu a rozvoj chráněných pracovních dílen jsem si vybrala, protože se osobně domnívám, že ve fondech Evropské unie se obecně pro rozvoj celé naší republiky skrývá větší finanční potenciál, než si většina českých firem a vůbec celý soukromý sektor uvědomuje. Až když jsem se o problematiku evropských fondů začala zajímat, teprve jsem si všimla, jak vlastně ovlivňují můj život. Ve škole téměř denně přicházím do styku s pomůckami, vyučujícími, ale i kurzy, které jsou zčásti dotovány z peněz Evropské unie. Jak se tyto peníze dají využít v soukromém sektoru? K čemu vlastně jsou tyto fondy? A jaké jsou možnosti financování nebo dotací z fondů Evropské unie? Všechny tyto otázky jsem si pokládala při rozhodování o tématu mé bakalářské práce. Uvědomuji si, že není reálné v rámci bakalářské práce obsáhnout téma fondů Evropské unie, proto jsem hledala alternativu, jak se o těchto fondech dozvědět více a zároveň si stanovit splnitelný cíl, který by odpovídal požadovanému rozsahu.

Na jaře 2010 jsem měla možnost navštívit chráněnou pracovní dílnu v Odrách, kde se vyrábějí převážně hračky a velká dřevěná auta pro dětská hřiště. Velmi se mi líbilo, že zde dostávají příležitost lidé s různými postiženími, kteří sice potřebují zvláštní pracovní podmínky, ale zároveň mají možnost se zapojit do „normálního života“, nejsou nuceni žít v ústraní a zároveň nejsou odkázáni na státní podporu. Celkově myšlenku chráněných pracovních míst považuji za velmi dobrou a realizaci chráněné pracovní dílny v Odrách za výborné pracoviště. Proto mě napadlo tato dvě témata spojit. Jakým způsobem se dají peníze z fondů EU využít pro podporu těchto chráněných pracovních dílen? Co všechno mohou tato pracoviště pomocí evropských peněz financovat? Jsou tyto finanční prostředky určeny právě pro ně? Je některý ze zdrojů EU určen přímo pro tento sociální sektor? Jaké jsou mezi nimi rozdíly? Dají se všechny tyto zdroje použít na financování stejných požadavků? Nebo je zapotřebí dobře zvážit, ze kterého fondu a na co se vlastně bude žádat finanční podpora? Jaké jsou řídicí orgány, který dohlíží na to, aby byly finanční prostředky využity na účely, na něž byly poskytnuty?

Svou práci rozdělím na dvě části. První z nich bude zaměřena teoreticky. Zde se nejprve zaměřím na oblast sociální politiky České republiky, definuji chráněnou

pracovní dílnu a pojmy s ní související. Další část se bude věnovat obecným informacím o evropských fondech, jejich výčtu a stručnému přiblížení. Na základě stanovených kritérií pak v praktické části jednotlivé možnosti financování srovnám mezi sebou a zjistím, jaké jsou vlastně možnosti chráněných dílen při získávání peněz z EU. Jedním z kritérií je také možná délka projektu, jeho formální náležitosti, ale také např. skutečnost, zda jsou peněžní prostředky čerpány před, během nebo až po samotné realizaci projektu, tedy po předložení vyúčtování. Poslední částí mé práce měl být fiktivní projekt žádost o dotaci. Po prostudování problematiky evropských fondů vyšlo bohužel najevo, že takovýto fiktivní projekt není možné vypracovat. Důvodem je, že všechny projektové žádosti jsou v dnešní době podávány elektronicky přes speciální webové aplikace, a v těchto je nutné získat speciální licenční klíč, který dostane každý žadatel po registraci na své identifikační číslo.

V celé práci, jak je již z názvu patrné, převládá metoda komparativní, která je použita pro srovnávání dotačních možností. Dále budou aplikovány metody deskriptivní a analytická.

Cílem této práce je vytvořit srozumitelný přehled reálných a dostupných možností finanční podpory chráněných dílen z fondů Evropské unie. Přináší srovnání jejich časové, administrativní i finanční náročnosti pro žadatele. Tento přehled může být použit i jako jakýsi manuál pro libovolnou chráněnou dílnu, která by chtěla získat finanční podporu, ale neví, jak na to, popř. z jakých zdrojů by mohla financovat svůj konkrétní požadavek. Tato práce si tedy klade za cíl ukázat a přiblížit jí jednotlivé možnosti, které může využít.

1. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

1.1 Státní péče o osoby se zdravotním postižením

Zájmem každého státu, který se v dnešní době považuje za vyspělý, by měla být péče o sociální politiku. Součástí této politiky je také starost o osoby se zdravotním postižením, které stojí díky svému zdravotnímu znevýhodnění na okraji společnosti nebo jsou z ní dokonce vyloučeni. V České republice tuto problematiku a státní podporu sociální oblasti definuje zákon č. 435/ 2004 Sb., o zaměstnanosti. Tento zákon rozlišuje více skupin osob se zdravotním postižením, ukládá povinnost tyto osoby zaměstnávat, ale také definuje pojem chráněné pracovní dílny či chráněného pracovního místa.

1.1.1 Povinnost zaměstnávat zdravotně postižené osoby

Každý zaměstnavatel, který zaměstnává více než 25 zaměstnanců, má povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením. Podíl těchto osob musí být 4 % z celkového počtu zaměstnanců.¹ Tuto povinnost může zaměstnavatel splnit třemi různými způsoby:²

- a) zaměstnáním osob se zdravotním postižením;
- b) odebíráním výrobků nebo zadáváním zakázek:
 - a. zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50% zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením;
 - b. chráněným dílnám (ty mohou být provozované občanským sdružením, státem registrovanou církví, náboženskou společností nebo církevní právnickou osobou nebo obecně prospěšnou společností);
 - c. osobám se zdravotním postižením, které pracují jako OSVČ, ale nezaměstnávají žádné zaměstnance;
- tento způsob je dnes neoficiálně nazýván jako „náhradní plnění“;
- c) odvodem do státního rozpočtu – ve výši 2,5násobku průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku za každou osobu se zdravotním postižením, kterou by měl zaměstnavatel zaměstnat;
- d) tuto povinnost je také možné splnit kombinací všech předchozích způsobů.

¹ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*

² Způsoby plnění jsou definovány dle ze zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., § 81

„Povinný podíl se nevztahuje na zaměstnávání příslušníků a vojáků z povolání ve služebním poměru a zaměstnanců obce zařazených do obecní policie, na Český báňský úřad a obvodní báňské úřady, pokud jde o zaměstnávání báňských inspektorů. Rovněž se nevztahují na místa obsazovaná volbou nebo jmenováním.“³

1.1.2 Skupiny osob se zdravotním postižením

Osoby se zdravotním postižením jsou v zákoně rozděleny do tří skupin dle závažnosti svého zdravotního omezení, podle toho jsou také poskytnuty rozdílné výhody při jejich zaměstnávání. Zákon za osobu se zdravotním postižením považuje:⁴

- a) fyzickou osobu, která byla orgánem sociálního zabezpečení uznána **plně invalidní** – pro plnění povinného podílu je tento zaměstnanec započítán třikrát (pro příspěvky a dotace u chráněných dílen pouze jednou);⁵
- b) fyzickou osobu, která byla orgánem sociálního zabezpečení uznána **částečně invalidní**;
- c) fyzickou osobu, která byla rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení uznána **za zdravotně znevýhodněnou**.

1.2 Chráněná pracovní dílna a chráněné pracovní místo

Chráněná pracovní dílna (dále v textu používáno jen „chráněná dílna“) a chráněné pracovní místo, náležitosti a podmínky získání jejího statutu, možná státní podpora a její způsoby jsou definovány v zákoně o zaměstnanosti č. 345/2004 Sb., a ve vyhlášce č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti.

1.2.1 Chráněná pracovní dílna

„Chráněná pracovní dílna je pracoviště zaměstnavatele vymezené na základě dohody s úřadem práce a přizpůsobené pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením, kde je v průměrném ročním přepočteném počtu zaměstnáno nejméně 60% těchto zaměstnanců.“⁶

³ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*, s. 70

⁴ tamtéž, s. 49

⁵ tamtéž, s. 49

⁶ zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., § 76 odst. 1

Dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny obsahuje:⁷

- a) identifikační údaje účastníků dohody;
- b) charakteristiku a počet pracovních míst v chráněné dílně;
- c) závazek zaměstnavatele, že na vytvořených pracovních místech zaměstná osoby se zdravotním postižením;
- d) dobu, po kterou bude chráněná dílna provozována;
- e) výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady;
- f) podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován;
- g) způsob kontroly plnění sjednaných podmínek;
- h) podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku;
- i) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku;
- j) ujednání o vypovězení dohody.

1.2.2 Chráněné pracovní místo

Chráněné pracovní místo je vytvořené speciálně pro osobu se zdravotním postižením. Vytváří jej zaměstnavatel a musí být podloženo písemnou dohodou s úřadem práce. Nezbytnou podmínkou také je, že chráněné místo bude provozováno po dobu minimálně dvou let ode dne sjednání dohody.

Na provoz chráněného pracovního místa může úřad práce poskytnout zaměstnavateli příspěvek.⁸

„Výše příspěvku na vytvoření chráněného pracovního místa je odvozena od níže uvedených násobků průměrné mzdy v národním hospodářství za I. až III. čtvrtletí předchozího kalendářního roku. Úřad práce může poskytnout:

- *osminásobek pro osobu se zdravotním postižením,*
- *dvanáctinásobek pro osobu s těžším zdravotním postižením,*
- *desetinásobek pro osobu se zdravotním postižením, vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody 10 a více chráněných pracovních míst,*

⁷ následující požadavky převzaty ze zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., § 75 odst. 6

⁸ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*, s. 59

- *čtrnáctinásobek pro osobu s těžším zdravotním postižením, vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody 10 a více chráněných pracovních míst.*⁹

Podmínky poskytnutí příspěvku na chráněné pracovní místo

Zaměstnavatel žádající o příspěvek na chráněné pracovní místo od úřadu práce nesmí mít nedoplatky na sociálním zabezpečení, daních, pojistném nebo jeho penále a na státní politiku zaměstnanosti. Výjimku tvoří zaměstnavatelé, kterým bylo povoleno splácení dle splátkového kalendáře. V tomto případě ale nesmí být v prodlení se splátkami.¹⁰

Náležitosti žádosti o příspěvek na zřízení chráněného pracovního místa

Žádost o příspěvek na chráněné místo musí obsahovat identifikační údaje žadatele, místo a předmět podnikání. Dále musí být přiložena charakteristika pracovních míst, jejich počet, potvrzení o bezdužnosti a doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu.¹¹

„Charakteristika pracovních míst musí obsahovat popis pracovní činnosti, pracoviště a jeho umístění, pracovních podmínek.“¹²

Charakteristika chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny

„Charakteristika chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny obsahuje popis pracovní činnosti, pracoviště a jeho umístění a pracovních podmínek.“¹³

⁹ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*, s. 57

¹⁰ *tamtéž*, s. 58

¹¹ *tamtéž*, s. 58

¹² *tamtéž*, s. 58

¹³ vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 6

1.3 Příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

1.3.1 Nárokový příspěvek

Zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají více než 50% všech svých zaměstnanců jako osoby se zdravotním postižením, dostávají **nárokový příspěvek**. Příspěvek je zaměstnavatelům poskytován na základě písemné žádosti zpětně za uplynulé čtvrtletí.¹⁴

„K žádosti zaměstnavatel dokládá průměrný přepočtený počet všech zaměstnanců a zvláště těch, kteří jsou osobami se zdravotním postižením a osobami s těžším zdravotním postižením. (...) Výpočet průměrného přepočteného počtu zaměstnanců upravuje vyhláška č. 518/2004 Sb. (kterou se provádí zákon o zaměstnanosti).“¹⁵

1.3.2 Příspěvek na provozní náklady

Chráněná dílna si pro své fungování může zažádat také o státní příspěvek na své provozní náklady. Zákon o zaměstnanosti definuje druhy provozních nákladů, na které je možné získat státní dotaci. Jsou to např. nájemné, náklady na pojištění objektu, v němž je provozována chráněná dílna, náklady na palivo a energii, vodné, stočné, náklady na dopravu zaměstnanců se zdravotním postižením, atd.¹⁶

„Výše tohoto příspěvku může činit maximálně čtyřnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za I. až III. čtvrtletí předchozího kalendářního roku na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením a maximálně šestinásobek na zaměstnance s těžším zdravotním postižením.“¹⁷

1.3.3 Příspěvek na pracovní rehabilitaci osoby se zdravotním postižením

Příspěvek je také možné získat na pracovní rehabilitaci uchazeče o zaměstnání, pokud se chráněná dílna stává zaměstnavatelem osoby se zdravotním postižením po dobu jeho pracovní rehabilitace.

¹⁴ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*, s. 62

¹⁵ tamtéž, s. 62

¹⁶ tamtéž, s. 61

¹⁷ tamtéž, s. 62

„Za pracovní rehabilitaci je považována souvislá činnost, která je zaměřena na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením.“¹⁸

Z tohoto příspěvku je možné hradit např. mzdové náklady, ochranné prostředky, výdaje na ubytování a stravování, ale také pojištění odpovědnosti za škodu na zdraví osoby se zdravotním pojištěním po dobu rehabilitace.

1.3.4 Slevy na daních

Zaměstnavatel zaměstnávající osoby se zdravotním postižením si dále může zažádat o slevu na daních.

„Slevy na daních pro zaměstnavatele při zaměstnávání osob zdravotně postižených podrobně upravuje § 35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. (...) Zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají více jak 50 % zaměstnanců zdravotně postižených, uplatňují slevu ve výši 50 %.“¹⁹

1.3.5 Příspěvek jednotlivci

Stát poskytuje příspěvek také jednotlivci – osobě zdravotně postižené, která se rozhodne stát osobou samostatně výdělečně činnou. Podmínky získání tohoto příspěvku a jeho náležitosti jsou definovány v zákoně o zaměstnanosti.

¹⁸ LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*, s. 52

¹⁹ *tamtéž*, s. 70

2. Obecně o fondech Evropské unie

Aby bylo možné srovnat možnosti využití evropských dotací pro chráněné dílny, je potřeba nejprve popsat regionální a strukturální politiku Evropské unie a stručně definovat, co vlastně jsou evropské fondy. Proto se následující kapitola věnuje právě této problematice. Jejím účelem je alespoň zmínit všechny možnosti získání finanční podpory z EU, a podrobněji přiblížit ty, kterými se bude zabývat praktická část této práce.

2.1 Evropská regionální a strukturální politika

„Pomoc poskytovaná Evropskou unií regionům, tzv. regionální a strukturální politika Evropské unie, vychází z principu hospodářské a sociální soudržnosti a navazující zásady finanční solidarity. Významná část rozpočtu EU, do kterého přispívají všechny členské země v míře zhruba úměrné velikosti svého HDP, je rozdělována ve prospěch méně prosperujících oblastí a sociálních skupin. Vyspělejší státy tak pomáhají zaostávajícím státům a regionům překonat jejich zaostávání a přiblížit se úrovni v EU převažující. Přispívají do rozpočtů Evropské unie více, než z něj čerpají a tím umožňují spolufinancovat projekty, které by méně prosperující státy a regiony jinak nebyly schopny samostatně realizovat.“²⁰

2.1.1 Základní principy Regionální a strukturální politiky EU:

Princip programování znamená, že podpora Evropské unie je plánována na víceleté období (zpravidla šesti- až sedmileté) a je rozdělována podle specifických programů na základě tzv. programových dokumentů, které předkládá každá členská země ke schválení Evropské komisi.²¹ Tyto programy by měly pokrývat všechny prioritní směry politiky soudržnosti.²²

Princip partnerství je snahou Evropské komise, aby se na formulování cílů a následné implementaci nepodílela pouze EU a členský stát, ale aby svůj díl odpovědnosti nesly

²⁰ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 8

²¹ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*, s. 19

²² PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 9

odpovídající regionální autority.²³ Proto rozlišuje dvě úrovně partnerství: vertikální a horizontální.

Vertikální partnerství stanovuje spolupráci mezi členskou zemí a Evropskou komisí.

Horizontální partnerství znamená spolupráci mezi partnery v rámci členské země nebo daného konkrétního regionu.²⁴

Princip koncentrace má zaručit, že finanční prostředky budou použity na realizaci předem stanovených cílů. Dává přednost větší podpoře jednoho většího projektu konkrétního typu před větším počtem akcí s menším efektem. Cílem tohoto principu je dosáhnout většího užitku.²⁵

„Snahou je podporovat ucelené programy a nikoli jednotlivé, vzájemně nepochybné a malé projekty.“²⁶

Princip adicinality (doplňkovosti) vychází z názoru, že evropské dotace nemají nahrazovat finanční prostředky vlastních národních rozpočtů členských států. Mají být pouze jejich doplněním a je kladen důraz na to, aby národní zdroje měly stoupající tendenci.²⁷

Princip monitorování a hodnocení má zajistit kontrolu hospodárného využití prostředků, dodržování předepsaných pravidel a průběžné monitorování průběhu každého projektu. Evaluace neboli hodnocení se zaměřuje na vývoj celého operačního programu a nezkoumá jednotlivé projekty.²⁸

2.1.2 Cíle regionální politiky EU²⁹

1. **Konvergence**: podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Podpora regionů s HDP nižším než 75 % průměru

²³FIALA, Petr; PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*, s. 523

²⁴TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*, s. 18

²⁵tamtéž, s. 18

²⁶PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 9

²⁷TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*, s. 18

²⁸tamtéž, s. 20

²⁹cíle částečně převzaty z: PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 9, doplněny z: *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 2-3

EU. Pod program Konvergence spadá celá ČR vyjma regionu hlavního města Prahy.³⁰

2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Podpora regionů nespádající pod cíl „Konvergence“ tj. HDP nad 75 % průměru EU. V ČR se jedná pouze o region hlavního města Prahy.³¹
3. Evropská územní spolupráce: podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie. Vychází ze současné iniciativy Interreg., tj. podpora a další integrace EU spoluprací na příhraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni. Pod tento cíl spadá celá ČR včetně Prahy.³²

Finanční prostředky nejsou rozděleny rovnoměrně, ale jsou stanoveny procentuálně pro jednotlivé cíle. Rozdělení je následující:³³

- Cíl Konvergence – 81,9 %
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – 15,7 %
- Cíl Evropská územní spolupráce – 2,4 %

2.2 Fondy Evropské unie

„Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských států, zlepšování vzdělanosti jejich obyvatel a snižování sociálních nerovností. Některé nástroje také pomáhají kandidátským zemím při přípravě na jejich vstup do EU.“³⁴

Současné programové období je stejně jako současná finanční perspektiva plánováno na léta 2007-2013. Finanční podporu z jednotlivých fondů ale bude možné podle evropské legislativy čerpat ještě dva roky po skončení tohoto období.

³⁰ *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 3

³¹ *tamtéž*, s. 3

³² *tamtéž*, s. 3

³³ procentuální údaje jsou převzaty z: PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 13

³⁴ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 2

„Délka programového období přesně neodpovídá počtu let, během nichž lze jednotlivé projekty podporované z programů připravených pro dané období skutečně realizovat. *Acquis communautaire*³⁵ totiž zavádí tzv. pravidlo $n+2$, resp. $n+3$, dle kterého je možné využívat prostředky jednotlivých programů ještě dva roky po skončení příslušného programového období. V případě programů realizovaných v ČR od roku 2007 to tedy znamená, že tyto programy mohou být ve skutečnosti realizovány dokonce až do roku 2015.“³⁶

2.2.1 Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti je určený na podporu rozvoje chudších států. Jsou z něj podporovány investiční projekty (viz dále v kapitole Cesta k získání prostředků), avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu a ochranu životního prostředí.³⁷ Byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím EU. V současné době pomáhá novým členským státům, Řecku, Portugalsku a Španělsku.³⁸ Jeho účelem je podporovat země s HDP nižším než je 90 % průměru EU.³⁹

2.2.2 Strukturální fondy

„Jádro regionální a strukturální politiky EU tvoří strukturální fondy. Ty se přímo zaměřují na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů včetně venkovských oblastí.“⁴⁰

Strukturální fondy umožňují financování víceletých rozvojových programů, které společně vypracovávají regiony, členské státy a Evropská komise. Většina možností dotací pro chráněnou dílnu je právě z těchto fondů.

Existují dva strukturální fondy, a to:⁴¹

³⁵ evropská legislativa

³⁶ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 15

³⁷ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 10

³⁸ *Euroskop.cz: věcně o Evropě* [online]. c2005-11 [cit. 2011-04-23]. Fond soudržnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8631/sekce/fond-soudrznosti/>>.

³⁹ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Fond soudržnosti. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/F/Fond-soudrznosti-\(CF---Cohesion-Fund\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/F/Fond-soudrznosti-(CF---Cohesion-Fund))>.

⁴⁰ *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj

⁴¹ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 10

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje investiční projekty. To jsou např. výstavba silnic a železnic, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, apod.⁴²

Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond naopak podporuje neinvestiční projekty. To mohou být např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, podpora začínajících OSVČ, apod.⁴³

„Hlavním posláním ESF je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů.“⁴⁴

2.2.3 Další fondy EU

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova spadá do společné zemědělské politiky EU. Je finančním nástrojem na podporu rozvoje venkova. Jeho prostředky mají sloužit ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví a k rozvoji venkovských oblastí. Ministerstvo zemědělství pro dotace z tohoto fondu vyhlásilo tzv. Program rozvoje venkova ČR (viz dále v kapitole Regionální politika EU v České republice).⁴⁵

⁴²PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 10

⁴³ tamtéž, s. 10

⁴⁴ *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2008 [cit. 2011-04-04]. Evropský sociální fond v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>>.

⁴⁵ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-14]. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(EAFRD\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(EAFRD))>.

Evropský rybářský fond

Evropský rybářský fond je nástrojem společné rybářské politiky EU. Za svůj hlavní cíl si klade zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury.⁴⁶

Evropský zemědělský záruční fond

Evropský zemědělský záruční fond je zaměřen na financování tržních a dalších opatření společné zemědělské politiky.⁴⁷

Evropský fond solidarity

Evropský fond solidarity byl založen po záplavách v srpnu 2002.

„Jeho pomoc je určena členským i přistupujícím státům, jež jsou postiženy velkou přírodní katastrofou. (Podle norem EU takovou katastrofou, při které jsou odhadované škody vyšší než 0,6% HDP postiženého státu).“⁴⁸

Nástroj předvstupní moci

Nástroj předvstupní moci IPA – Instrument for Pre-accession Assistance – je určen přistupujícím státům jako pomoc při přípravě na vstup do Evropské unie, zavádění evropských norem a legislativy.⁴⁹ Pomoc z tohoto fondu již není určena pro Českou republiku.

2.2.4 Komunitární programy

Komunitární programy jsou nástrojem Evropského společenství.⁵⁰ Jejich pomoc je určena k prohlubování spolupráce při řešení společných problémů členských a kandidátských zemí EU. Projekty mohou být z různých oblastí, např. vzdělávání, výzkumu, kultury, podnikání, sociální politiky, atd.⁵¹ Chráněná dílna však v současné době nemá možnost žádat o dotaci z žádného z těchto programů, proto se jimi tato práce nebude dále zabývat.

⁴⁶ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-14]. Evropský rybářský fond. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-rybarsky-fond-\(EFF---European-Fisheries-F\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-rybarsky-fond-(EFF---European-Fisheries-F))>.

⁴⁷ KOLMAN, Jiří. *Strukturální fondy a jejich vliv na rozvoj venkova v ČR v období 2007-2013* [online]. [s.l.], 2007. 5 s. Referát. Ústav humanitních věd Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, s. 2

⁴⁸ *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 6

⁴⁹ tamtéž, s. 6

⁵⁰ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*.

⁵¹ *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 6

2.2.5 Nástroje regionální politiky a finančního inženýrství

Existují tři nástroje regionální politiky a finančního inženýrství. První z nich **JASPERS** podporuje spolupráci Evropské komise, Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj.⁵² Druhý nástroj – **JEREMIE** má za úkol zlepšit přístup k financování rozvoje malých a středních podniků.⁵³ Posledním z těchto nástrojů je **JESSICA**, což je společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí.⁵⁴

⁵² *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Jaspers. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/J/JASPERS>>.

⁵³ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Jeremie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/J/JEREMIE>>.

⁵⁴ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Jessica. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/J/JESSICA>>.

3. Regionální politika EU v České republice

Regionální politika Evropské unie je v České republice aplikována prostřednictvím strategických dokumentů. Nejde ale o jediné dokumenty, které jsou důležité pro žadatele o finanční podporu z evropských zdrojů. Jak stojí u výše zmíněného principu programování, peníze z evropských fondů jsou získávány prostřednictvím programových dokumentů. Nelze tedy jednoduše „vybrat fond“, ze kterého může žadatel získat finanční podporu, ale žadatel musí vzít v úvahu právě jeho programový dokument. V České republice jsou těmito dokumenty pro oblast strukturálních fondů **operační programy**. Pro fondy, které nepatří do strukturální politiky, tu jsou pak **zvláštní programové dokumenty** (např. Program rozvoje venkova je programovým dokumentem pro čerpání prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na období 2007-2013).

3.1 Strategické obecné zásady společenství

Tento dokument obsahuje základní myšlenky a principy programování na úrovni Evropské unie. Stanovuje pravidla pro programování, řízení a kontrolu projektů.⁵⁵

3.2 Národní rozvojový plán

„Aby mohl členský stát získat prostředky regionální pomoci, musí jasně definovat konkrétní pravidla a strategie čerpání finančních prostředků. Tento dokument vytyčuje cíle, které mají být splněny, obsahuje rozpracování priorit do dílčích cílů a popisuje postupy jejich realizace.“⁵⁶

3.3 Národní strategický referenční rámec

Národní strategický referenční rámec (NSRR) je vypracován na základě Národního rozvojového plánu, a musí být schválen Evropskou unií. NSRR určuje principy čerpání podpory a na jeho základě jsou vytvářeny jednotlivé národní operační programy, následně schvalovány Evropskou komisí.⁵⁷

⁵⁵ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 35

⁵⁶ tamtéž, s. 36

⁵⁷ tamtéž, s. 37

3.4 Operační programy

Operační programy (OP) jsou nejdůležitější dokumenty pro žadatele dotací ze strukturálních fondů. Stanovují oblast, do které směřují konkrétní finanční prostředky, podmínky čerpání těchto dotací, priority při jejich čerpání a také, kdo může o dané dotace žádat.⁵⁸

Existují dva typy operačních programů, a to operační programy regionální (ROP) a tematické operační programy. V České republice bylo na základě Národního rozvojového plánu ČR a Národního referenčního rámce přijato 24 operačních programů.⁵⁹

„Pro oblast zemědělství a rozvoje venkova je zpracován Národní strategický plán rozvoje venkova, který je dále realizovaný Programem rozvoje venkova.“⁶⁰

3.4.1 Tematické (sektorové) operační programy

„V rámci cíle Konvergence je pro období 2007-2013 je připraveno celkem 8 tematických operačních programů. Každý z těchto 8 operačních programů má specifické tematické zaměření a je určen pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy.“⁶¹

Dva z těchto operačních programů cíle Konvergence se zaměřují na celou Českou republiku včetně Prahy, a to OP Doprava a OP Životní prostředí. Důvodem je spolufinancování těchto OP z Fondu soudržnosti, jehož prostředky jsou určeny pro celou Českou republiku.⁶²

Za další typ můžeme označit tzv. **víceúčelové operační programy**. Jde o takové programy, které jsou financovány nejen z prostředků cíle Konvergence, ale zároveň také

⁵⁸ *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 8

⁵⁹ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 38

⁶⁰ BAJER, Petr; MATYÁŠ, Jiří. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*, s. 8

⁶¹ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Tematické operační programy. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy%20\(18\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy%20(18))>.

⁶² tamtéž

z peněz určených cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Tyto prostředky jsou rovněž určeny pro celou Českou republiku, včetně hlavního města Prahy.⁶³

*„Víceúčelovými operačními programy jsou **OP Lidské zdroje a zaměstnanost** (projekty aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce), **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost** (projekty vytvářející systémový rámec celoživotního učení), **Integrovaný operační program** (modernizace infrastruktury pro veřejnou správu a národní podpora cestovního ruchu) a **OP Technická pomoc**.“⁶⁴*

To znamená, že ačkoliv jsou tedy tematické operační programy primárně určeny pro území České republiky mimo Prahu (neboť ta neodpovídá svou úrovní HDP podmínkám Evropské unie), velká část OP je díky dalším podmínkám přístupná i Praze. Ve skutečnosti však Praha z celé skupiny operačních programů nemůže žádat dotace jen ze dvou, a to z OP Výzkum a inovace a OP Podnikání a inovace. Na druhou stranu existují ale speciální programy cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, které jsou v České republice určeny speciálně pro územní hlavního města Prahy (viz dále Operační programy pro Prahu). Jako řídicí orgány jednotlivých operačních orgánů fungují příslušná ministerstva, která stanovují podmínky žádostí, projektů, jejich schvalování a udílení dotací.⁶⁵

„Aby mohl projekt získat finanční prostředky v rámci operačního programu, musí být zaměřen na jeden z cílů programu a splnit všechny náležitosti stanovené řídicím orgánem.“⁶⁶

Vymezuje následující tematické operační programy a jejich globální cíle:⁶⁷

- a) **OP Životní prostředí** – globálním cílem je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí;

⁶³ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-18]. Tematické operační programy. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy%20\(18\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy%20(18))>.

⁶⁴ tamtéž

⁶⁵ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 40

⁶⁶ tamtéž, s. 41

⁶⁷ výčet operačních programů a jejich globální cíle jsou převzaty z: MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 41-46

- b) **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost** – globálním cílem je rozvoj otevřené, flexibilní a soudržné společnosti a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím partnerské spolupráce vedoucí ke zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciálního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a ve vývoji;
- c) **OP Výzkum a inovace** – globálním cílem je posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR zajišťujícího růst konkurenceschopnosti a vytváření pracovních míst v regionech tak, aby se ČR stala evropsky významným místem koncentrace těchto aktivit prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a dalších relevantních subjektů;
- d) **OP Podnikání a inovace** – globálním cílem je zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy;
- e) **OP Lidské zdroje a zaměstnanost** – globálním cílem je zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v ČR na úroveň průmětu deseti nejlepších zemí EU;
- f) **OP Doprava** – globálním cílem je zlepšení dostupnosti dopravou;
- g) **Integrovaný operační program** – globálním cílem je modernizace a zefektivnění činnosti a procesů v oblasti veřejné správy, veřejných služeb a řízení územního rozvoje (předpoklad pro zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých regionů a ČR jako celku);
- h) **OP Technická pomoc** – globálním cílem je dosažení efektivního a maximálního účinku při implementaci programů ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti na základě kvalitního řízení, monitorování a vyhodnocování realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti programového období 2007-2013 a dosažení strategických a specifických cílů Národního strategického referenčního rámce a operačních programů.

3.4.2 Regionální operační programy

Regionální operační programy (ROP), jak vypovídá jejich název, se zaměřují na jednotlivé regiony. Odpovědným řídicím orgánem ROP je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti.⁶⁸

⁶⁸ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 46

„Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Jedná se tak zejména o dopravní dostupnost a obslužnost, rozvoj cestovního ruchu a obecně regionálního podnikání. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti.“⁶⁹

Pro účely regionálních operačních programů dělíme Českou republiku podle specifické nomenklatury územních statistických jednotek (tzv. NUTS – z francouzského *Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*). Podle této nomenklatury jsou rozlišeny tři hlavní úrovně regionálního členění dle následující tabulky:⁷⁰

Tabulka 1: Nomenklatura územních statistických jednotek podle Evropské unie pro účely rozdělení území na mezi sebou porovnatelné regiony

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

zdroj: *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Regionální politika EU.⁷¹

Tradiční rozdělení České republiky na kraje odpovídá v evropském měřítku úrovni NUTS III. Právě kvůli vstupu do Evropské unie musela Česká republika vytvořit ještě jeden mezistupeň dělení mezi stát a kraje, který odpovídá úrovni NUTS II, tzv. regiony soudržnosti. Na tyto regiony je totiž zaměřena podpora z evropských fondů v cíli Konvergence a částečně v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.⁷²

V českých podmínkách tedy odpovídá úrovni NUTS I celá Česká republika. NUTS II (regiony soudržnosti) jsou uměle vytvořené regiony pro potřeby Evropské unie (někdy také nazývány jako „sdružené kraje“). NUTS III tvoří kraje. Členění dále pokračuje NUTS IV, kterým odpovídají české okresy a NUTS V – obce.⁷³

⁶⁹ BAJER, Petr; MATYÁŠ, Jiří. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*, s. 9

⁷⁰ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 11

⁷¹ Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>>.

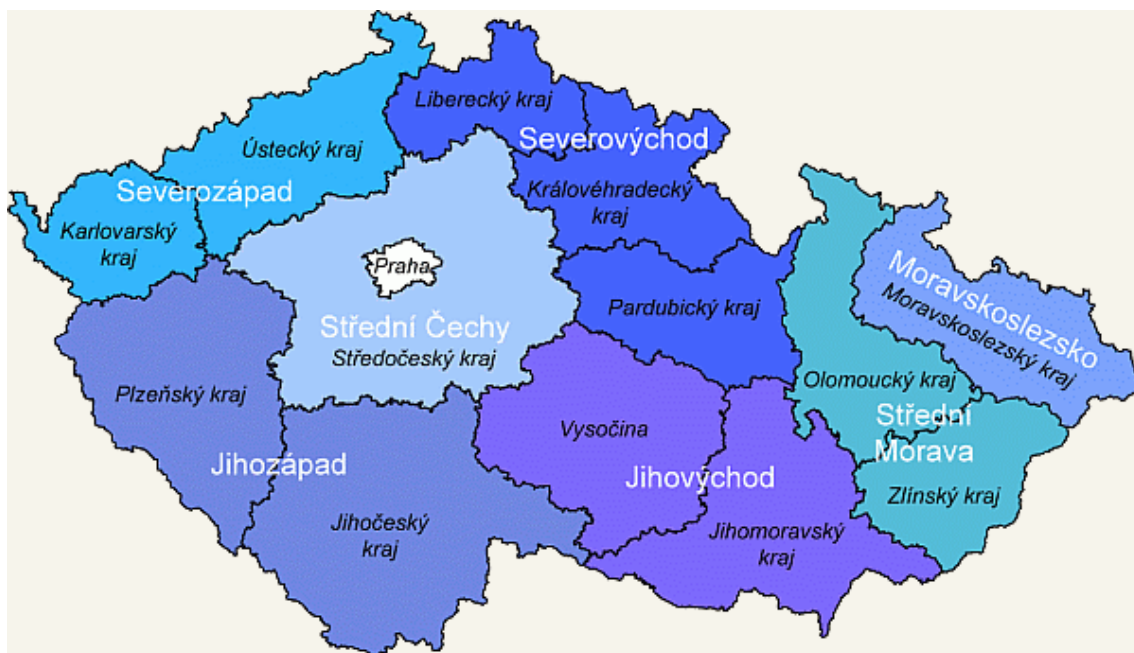
⁷² PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 17

⁷³ tamtéž

Pro potřeby evropských fondů jsou nejdůležitější NUTS II, regiony soudržnosti. Česká republika má na osm regionů soudržnosti. Do těchto regionů jsou sdruženy jednotlivé kraje, v některých případech jeden kraj odpovídá jednomu regionu soudržnosti (např. Moravskoslezsko).⁷⁴ Regiony se člení následovně:⁷⁵

1. **Praha** – územní hlavního města Prahy;
2. **Střední Čechy** – Středočeský kraj;
3. **Jihozápad** – Plzeňský a Jihočeský kraj;
4. **Severozápad** – Karlovarský a Ústecký kraj;
5. **Severovýchod** – Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj;
6. **Jihovýchod** – Vysočina a Jihomoravský kraj;
7. **Střední Morava** – Olomoucký a Zlínský kraj;
8. **Moravskoslezsko** – Moravskoslezský kraj.

Obrázek 1: Rozdělení České republiky podle nomenklatury na územní jednotky NUTS III (kraje) a NUTS II (regiony soudržnosti).

zdroj: *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-15]. Regionální politika EU.⁷⁶

⁷⁴ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 18

⁷⁵ členění převzato z: PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 18

⁷⁶ Dostupné z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.

Pro každý region je určen vlastní Regionální operační program. Globální cíle těchto Regionálních operačních programů vyznívají víceméně obdobně, každý region usiluje o posílení konkurenceschopnosti a zlepšení kvality života svých obyvatel, snaží se danou oblast učinit atraktivní pro investice a podnikání. Téměř všechny regiony chtějí investovat do zlepšení infrastruktury, dopravní obslužnosti nebo rozvoje cestovního ruchu. Některé chtějí využít prostředky pro udržitelný rozvoj měst a venkova nebo pro podporu současného podnikatelského prostředí.⁷⁷

3.4.3 Operační programy pro Prahu

Hlavní město Praha nemůže čerpat prostředky cíle Konvergence, protože výše jejího HDP je vyšší než 75 % průměru EU. Na druhou stranu díky tomu jako jediný region České republiky dosáhne na finanční prostředky cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Pro Prahu jsou připraveny dva speciální operační programy, a to **OP Praha – Konkurenceschopnost** a **OP Praha – Adaptabilita**. Tyto operační programy v sobě spojují principy regionálních i tematických OP.⁷⁸ Avšak další pojednání o nich tato práce neobsahuje, neboť dále byla pro účely srovnávání stanovena podmínka, že chráněná dílna má sídlo kdekoli na území ČR mimo oblast hlavního města.

3.4.4 Programy v rámci Evropské územní spolupráce

Operační programy v rámci Evropské územní spolupráce jsou určeny pro pohraniční regiony na úrovni NUTS III (tedy v ČR na úrovni krajů), které sousedí s regiony v jiné členské zemi. V ČR tak existují OP pro spolupráci se Slovenskem, Rakouskem, Bavorskem, Saskem a Polskem.⁷⁹

„Hlavními prioritami Evropské územní spolupráce jsou rozvoj vědy, výzkumu a informační společnosti, životní prostředí, předcházení rizikům a řízení vodních zdrojů.“⁸⁰

V programovém období 2007-2013 jsou pro cíl Evropské územní spolupráce, kromě programů přeshraniční spolupráce pohraničních regionů, vyhlášeny programy

⁷⁷ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 46-51

⁷⁸ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*, s. 22

⁷⁹ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 33

⁸⁰ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 53

OP Meziregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, INTERACT II, ESPON 2013 a URBACT II.⁸¹ Tyto programy však nejsou v této práci dále rozváděny, jelikož stojí mimo její tematický rámec.

3.4.5 Program rozvoje venkova ČR

Program rozvoje venkova ČR není součástí operačních programů, protože netvoří součást Politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Je financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Jeho řídicím orgánem v ČR je Ministerstvo zemědělství.⁸²

⁸¹ programy a jejich cíle jsou převzaty z: MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, s. 53-58 a také z: *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-18]. Evropská územní spolupráce. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>>.

⁸² PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 36

4. Cesta k získání prostředků z EU

4.1 Projektová žádost

Žádost o dotaci z Evropských fondů se podává ve formě projektu. Tento projekt musí být zpracován podle pravidel, která stanovila Evropská komise a byla rozpracována řídicími orgány jednotlivých operačních programů. Díky této administrativní náročnosti vyšla v ČR řada knižních návodů, jak správně vytvořit projektovou žádost. Je však potřeba dát si pozor na aktuálnost informací, které jsou v těchto návodech uvedeny. Konkrétní požadavky na projektové žádosti jednotlivých OP bývají uvedeny ve výzvách vydaných řídicími orgány (viz dále Výzva). Před vytvářením samotné projektové žádosti je dobré vytvořit tzv. projektový záměr, který by měl ukázat, zda je vhodné konkrétní záměr projektu financovat z vybraného operačního programu.⁸³

Projektové žádosti musí být podávány v elektronické podobě. K tomuto účelu byla zřízena internetová aplikace **BENEFIT**. Pro žadatele z operačního programu Životní prostředí bylo vytvořeno elektronické prostředí **BENE-FILL** a z operačního programu Podnikání a inovace **eAccount**.⁸⁴

Přílohy, které mohou být požadovány k projektové žádosti:⁸⁵

- **logický rámec** – popisuje záměry projektu v souvislosti s konkrétními činnostmi a výstupy jeho aktivit;
- **studie proveditelnosti** – slouží k posouzení uskutečnitelnosti a životaschopnosti projektu, je závazný a cíle v něm stanovené musí být dosaženy;
- **analýza nákladů a přínosů (CBA)** – hodnocení projektu po finanční a společenské stránce (zkratka CBA – Cost-Benefit Analysis);
- **rozpočet projektu** – vychází se z něj při závěrečném vyúčtování.

„V případě schválení projektové žádosti je se žadatelem uzavřena smlouva o financování.“⁸⁶

⁸³ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*, s. 28

⁸⁴ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-22]. Jak na projekt. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Jak-na-projekt>>.

⁸⁵ přílohy a texty převzaty, upraveny a zkráceny z: *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-22]. Jak na projekt. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Jak-na-projekt>>.

4.2 Typy projektů

Projekty, které lze z evropských fondů financovat, se podle svého druhu rozdělují na investiční a neinvestiční.⁸⁷ **Investiční projekty** umožňují financování pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Jsou financovány z ERDF.⁸⁸ **Neinvestiční projekty** poskytují dotaci na finanční investice do oblasti lidských zdrojů, podporu vzdělávání a jsou spolufinancovány z ESF.⁸⁹

4.3 Výzva

Projektové žádosti do jednotlivých operačních programů jsou přijímány na základě tzv. **výzev**. Výzvy jsou časově vymezené úseky určené k podání žádosti o dotaci.⁹⁰ Vyhláší je řídicí orgány příslušných operačních programů.⁹¹

„Každá výzva obsahuje číslo výzvy, název OP, prioritní osy a oblasti podpory, dále objem finančních prostředků určených na výzvu, termín a místo pro podávání žádostí, popis podporovaných aktivit a subjektů, seznam hodnotících kritérií a také kontakty na odpovědné implementační orgány. Výzva může být časově neomezená (tzv. průběžná; hodnocení přijatých žádostí je prováděno průběžně) nebo časově omezená (tzv. kolová; k hodnocení přijatých žádostí dochází až po uzavření výzvy).“⁹²

4.4 Prostředky EU určené pro ČR

Finanční prostředky určené pro Českou republiku jsou rozdělené podle jednotlivých cílů regionální politiky EU. Pro cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 miliard Eur, a to 4,66 miliard Eur na Regionální operační programy a 21,23 miliard Eur na Tematické operační programy. Pro cíl Regionální konkurenceschopnost

⁸⁶ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-22]. Jak na projekt. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Jak-na-projekt>>.

⁸⁷ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*, s. 27

⁸⁸ tamtéž, s. 32

⁸⁹ tamtéž

⁹⁰ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-03-22]. Jak na projekt. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Jak-na-projekt>>.

⁹¹ *Přehled otevřených výzev k 18. únoru 2011* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 23.2.2011 [cit. 2011-03-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/9cb0466e-60bf-40bf-ac03-1fcabc3bea92/Prehled-otevrenych-vyzev-k-18--unoru-2011,>>.

⁹² tamtéž

a zaměstnanost je určeno v ČR 0,42 miliardy Eur a pro cíl Evropské územní spolupráce 0,39 miliardy Eur.⁹³

⁹³ *Fondy Evropské unie* [online]. c2007 [cit. 2011-04-08]. Programy 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.

5. Porovnání využitelnosti fondů pro potřeby chráněné dílny

Pro srovnání podmínek fondů je nejprve zapotřebí stanovit podmínky, které splňuje fiktivní chráněná dílna, pro niž hledáme dotační možnosti.

Tato chráněná dílna je právnickou osobou, samostatným podnikatelským subjektem, který je ve vlastnictví jednoho majitele. Je v provozu již delší dobu (splňuje podmínky stanovené v příloze I nařízení Komise (ES) č.800/2008), má uzavřená minimálně dvě po sobě jdoucí účetní období. Její sídlo se nachází na území České republiky mimo oblast hlavního města Prahy.⁹⁴ Pro regionální operační programy samozřejmě platí, že chráněná dílna má sídlo v oblasti působnosti daného operačního programu. Pro potřeby čerpání podpory z Operačního programu Podnikání a inovace je zapotřebí stanovit, že chráněná dílna vyhovuje podmínkám pro malý podnik - tedy má zároveň více než 10 a méně než 50 zaměstnanců a její roční obrat nepřesahuje 10 mil. Eur. Je-li omezena oblast podnikání chráněné dílny, pak je tato skutečnost na začátku konkrétního operačního programu uvedena. Tato práce se dále nezabývá programy a nástroji přeshraniční spolupráce, které neodpovídají stanovenému cíli a nejsou součástí tématu práce.

Projekt žádosti o dotaci, který chráněná dílna předkládá, bude realizován na území ČR – opět mimo území Prahy, neboť omezení se stanovují i na projekty realizované v hlavním městě.

Komparace si klade za úkol vyhledat a srovnat možnosti nevratných evropských dotací. Záruky nebo zvýhodněné úvěry nebudou zmiňovány, neboť neodpovídají cíli stanovenému v úvodu kapitoly. Účelem také není uvést detailní podmínky získání dotace, ale pouze najít a srovnat možnosti, které chráněné dílny mají.

Jednotlivé dotační a operační programy mají své prioritní osy a právě na základě těchto prioritních os jsou vyhlašovány jednotlivé výzvy. Proto budou při komparaci uvedeny a definovány nejen vyhovující programy, ale také prioritní osy umožňující financování dané oblasti.

⁹⁴ Tuto oblast vynecháme, protože jsou pro ni v některých případech stanoveny odlišné podmínky a pro Prahu jsou také vyhlášeny speciální operační programy. Proto by bylo nutné pro oblast hlavního města vytvořit samostatnou komparaci, které se ale z důvodu omezeného rozsahu tato práce nebude věnovat.

5.1 Tematické operační programy

Existuje více možností, jak pojmout komparaci fondů Evropské unie pro potřeby finanční podpory chráněných dílen. Pro potřeby tohoto srovnání jsem požádala o konzultaci pány Pavla Stuchlíka, odbytového vedoucího v chráněné dílně Gerlich Odry s. r. o., a Petra Tomáška, majitele chráněné dílny T-WOOD, s. r. o. Na základě této konzultace jsem stanovila **šest** oblastí, které potřebuje financovat každá chráněná dílna. Tyto oblasti jsou použity jako kritéria pro rozdělení a srovnávání podmínek tematických operačních programů. Pro každou oblast jsou vybrány a srovnány jednotlivé OP, jež lze využít pro její finanční podporu.

Oblasti jsou následující:

1. Dlouhodobý majetek, vybavení;
2. Mzdové náklady;
3. Provozní náklady (nájemné, energie, voda);
4. Zaškolení, rekvalifikace;
5. Úprava pracovních míst (bezbariérové přístupy, speciální pomůcky, atd.);
6. Inovace (investice do nových výrobních zařízení a technologií).

Po podrobném prostudování problematiky operačních programů, jejichž prostřednictvím je možné získat finanční podporu z Evropské unie, jsem zjistila, že pro stanovené oblasti 1-3 není možné získat evropskou dotaci. Tyto náklady lze v České republice financovat pouze za podpory státu, dle zákona o zaměstnanosti – viz 1. kapitola.

Pro další oblasti jsou OP definovány dle následujících kritérií:

- maximální délka projektu;
- maximální částka dotace;
- financován z – ze kterého evropského fondu je daný OP financován;
- podíl žadatele – jak finančně náročné je pro chráněnou dílnu realizace konkrétního projektu;
- řídící orgán;
- zprostředkující orgán – důležité z důvodu podávání projektové žádosti;
- způsob vyplácení podpory – zda před, během nebo až po ukončení realizace projektu;

- způsob podání žádosti, její přílohy – kde a jak se podává žádost a které specifické přílohy musí obsahovat;
- specifika operačního programu – zvláštní podmínky stanovené pro daný program.

5.1.1 Zaškolení, rekvalifikace

Do této oblasti směřují finance potřebné na pracovní rehabilitaci pracovníků se zdravotním postižením, jejich přípravu na zaměstnání, zaškolení a rekvalifikaci.

Tyto náklady je možné spolufinancovat z:

OP Lidské zdroje a zaměstnanost, konkrétně z prioritní osy 1: Adaptabilita.

„Globálním cílem prioritní osy je zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů. Jedním ze specifických cílů je zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů.“⁹⁵

Na podporu rekvalifikací zaměstnanců je určena konkrétně oblast podpory 1.1:
Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků.

Podrobněji:⁹⁶

- maximální délka projektu: 3 roky;
- maximální částka dotace: 8 milionů korun;
- financován z: Evropského sociálního fondu;
- podíl žadatele: je možné získat dotaci až na 100 % všech nákladů;
- řídící orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR;
- zprostředkující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR – odbor podnikání (pouze pro oblast podpory prioritní osy 1.1);
- způsob vyplácení podpory: bude dohodnut při schvalování grantu, obecně uplatněn mechanismus zálohových plateb a následných průběžných plateb, na základě žádosti o tuto průběžnou platbu (musí být podložena monitorovací zprávou), harmonogram jejich vyplácení bude stanoven v rozhodnutí o udělení

⁹⁵ Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, s. 21

⁹⁶ kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

dotace, zálohy nebudou poskytovány podnikatelským subjektům, které alespoň částečně spolufinancují projekt z vlastních prostředků;⁹⁷

- způsob podání žádosti, její přílohy: žádost vypracována elektronicky (online) v aplikaci Benefit7, následně podána v tištěné podobě, přílohy: doklad o právní subjektivitě žadatele, specifické přílohy jsou dále popsány v jednotlivých vyhlášených výzvách;
- specifika operačního programu: dva typy projektů: individuální a grantové, individuální se dále dělí na regionální/národní individuální projekty (ty jsou využity pouze pro prioritní osu 3.2) a systémové individuální projekty, grantové projekty jsou předkládány v rámci globálních grantů (při přidělování prostředků na grantové projekty pro cílové skupiny jednotlivců a organizací), dělí se na regionální a nadregionální, jednotlivé výzvy tedy obsahují také druh projektu, na který jsou určeny (tj. grantový nebo individuální).

5.1.2 Úprava stávajících a vytvoření chráněných pracovních míst

Zaměstnávání zdravotně znevýhodněných pracovníků většinou pro zaměstnavatele znamená další výdaje na přizpůsobení pracovního prostředí zdravotním omezením pracovníka. Jedná se zejména o bezbariérové přístupy na pracoviště, ale také speciální pomůcky, židle, doprava postižených do zaměstnání, apod. S rozšířením společnosti je možné vytvořit nová chráněná pracovní místa.

Na úpravu stávajících a vytvoření nových chráněných pracovních míst je možné získat dotaci z:

OP Lidské zdroje a zaměstnanost, konkrétně z prioritní osy 3: Sociální integrace a rovné příležitosti.

Naším stanoveným požadavkům odpovídají dvě podoblasti, a to 3.1: Podpora sociální integrace a sociálních služeb a 3.3: Integrace sociálních skupin na trh práce.

„Globálním cílem prioritní osy je posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených.“⁹⁸

⁹⁷ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt.*

⁹⁸ *Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost*, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, s. 21

Dva ze specifických cílů, které odpovídají našim požadavkům, jsou:

„1. Sociální začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání, cestou zajištění a zvyšování dostupnosti, kvality a kontroly služeb.

2. Posílení pracovní integrace osob, ohrožených sociálním vyloučením, odstraňováním bariér znesnadňujících jejich rovnocenný vstup na trh práce.“⁹⁹

Podrobněji:¹⁰⁰

- všechna kritéria jsou stejná jako u prioritní osy 1: Adaptabilita (viz výše, oblast zaškolení a rekvalifikace), jelikož se jedná o stejný operační program. Rozdílný je:
- zprostředkující orgán: odbor implementace fondů EU Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

5.1.3 Inovace

Chráněná dílna, stejně jako kterákoliv výrobní společnost, potřebuje investovat do nových výrobních zařízení a technologií. Rozšíření strojního vybavení navíc může umožnit vytvoření nových chráněných pracovních míst. Tím pomůže dalším zdravotně postiženým lidem a tím pádem sociálně vyloučeným lidem začlenit se do „normální společnosti“.

Finanční podporu pro oblast inovací je možné žádat z:

OP Podnikání a inovace (OP PI)

A to hned z několika programů podle toho, co by chráněná dílna potřebovala inovovat. Nejprve tedy obecně o tomto operačním programu:

Mezi cíle OP Podnikání a inovace patří zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání, podpora podnikatelského ducha, podpora nových informačních

⁹⁹ Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, s. 21

¹⁰⁰ konkrétní informace pocházejí z: Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, s. 21

technologií, urychlené zavádění výsledků výzkumu do výrobní sféry, podpora inovací, zavádění nových technologií a inovovaných výrobků.¹⁰¹

Podrobněji:¹⁰²

- maximální délka projektu: omezeno v jednotlivých programech, popř. v konkrétních výzvěch;
- maximální částka dotace: uvedena u jednotlivých programů;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- podíl žadatele: 100 %, dotace jsou vypláceny zpětně po předložení uhrazených faktur;
- řídící orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu;
- zprostředkující orgán: CzechInvest, Českomoravská záruční a rozvojová banka;
- způsob vyplácení podpory: zpětně, po předložení uhrazených faktur, celý projekt tedy příjemce financuje sám a až po jeho realizaci a splnění všech podmínek mu bude vyplacena dotace, u větších projektů je možná etapizace;
- způsob podání žádosti, její přílohy: žádost o dotaci je podávána ve dvou fázích – nejprve registrační žádost a teprve po jejím schválení je zapotřebí vypracovat plnou žádost,¹⁰³ vyplňuje se elektronicky prostřednictvím webové aplikace eAccount, pro práci s ní je ale zapotřebí získat elektronický podpis (ve formě certifikátu), přílohy: oprávnění k podnikání;
- specifika operačního programu: v rámci tohoto OP je možné získat také zvýhodněné či zaručované úvěry nebo podporu formou rizikového kapitálu, tyto možnosti však v obsahu práce zahrnuty nejsou, neboť v úvodu byla stanovena podmínka, že se bude zabývat pouze nevratnými dotacemi, OP má také speciální program pro začínající podniky, tedy by bylo možné žádat i o dotaci při zakládání chráněné dílny, to ale také neodpovídá podmínkám stanoveným na začátku kapitoly, a proto tato možnost není dále v této práci rozvedena.

¹⁰¹ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 39

¹⁰² kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: *Průvodce podnikatele operačním programem Podnikání a inovace*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007

¹⁰³ PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*, s. 44

OP PI - program Rozvoj

„Cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků ve fázi růstu, a to v rovinách technické vybavenosti a zlepšení procesů při zavádění vyspělých metod řízení.“¹⁰⁴

Z toho vyplývá, že z uvedeného programu může chráněná dílna žádat o dotaci na nákup vyspělejších technologií a vybavení podniku (např. stroje), nebo na stavební náklady, které přímo s projektem souvisejí, popř. na investici do patentového i nepatentovaného know-how.

Podrobněji:¹⁰⁵

- maximální částka dotace: 1 – 20 mil. Kč, v závislosti na místě sídla chráněné pracovní dílny;¹⁰⁶
- přílohy žádosti: doložení ekonomické situace podniku a jeho růstového potenciálu.

OP PI – program ICT v podnicích

Dotaci z tohoto programu může získat pouze chráněná dílna, jejíž aktivity se projevují ve zpracovatelském průmyslu.

„Cílem programu je podpořit konkurenceschopnost malých a středních podniků prostřednictvím kvalitativně vyššího využití jejich potenciálu v oblasti pořizování a rozšiřování informačních systémů (IS), resp. podpořit poptávku po informačních systémech za účelem zvýšení efektivity malých a středních podniků.“¹⁰⁷

Program ICT v podnicích poskytuje dotace zejména na zavádění a rozšiřování informačních systémů pro rozvoj vnitřní efektivity podniků, při inovaci výrobků a

¹⁰⁴ Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 40

¹⁰⁵ kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: Průvodce podnikatele operačním programem Podnikání a inovace. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007

¹⁰⁶ Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 40

¹⁰⁷ tamtéž

technologií, rozvoj a zdokonalování technické infrastruktury a základního programovacího vybavení.¹⁰⁸

Podrobněji:¹⁰⁹

- maximální částka dotace: 20 mil. Kč v závislosti na místě sídla chráněné dílny;
- přílohy žádosti: podnikatelský záměr.

OP PI – program Ekoenergie

Tento program je vhodný pro chráněnou pracovní dílnu, která se rozhodne rekonstruovat či modernizovat své výrobní zařízení za účelem využití obnovitelných zdrojů energie nebo přímo vybudovat nové zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Příkladem může být výroba pelet a briket z těchto zdrojů, zateplování budov (pozor – ne rodinných nebo bytových) či využití odpadní energie.¹¹⁰

„Program má za cíl podpořit rozvoj využívání obnovitelných zdrojů energie a úspory energie.“¹¹¹

Podrobněji:¹¹²

- maximální částka dotace: 0,5 – 100 mil. Kč (horní hranice opět omezena sídlem chráněné dílny);
- přílohy žádosti: finanční plán, stavební povolení či ohlášení, případně doklad o zahájení stavebního řízení, harmonogram průběhu realizace a rozpočet projektu;
- specifická podmínka: účel projektu musí být zachován po dobu nejméně tří let od data ukončení jeho realizace.

¹⁰⁸ Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 41

¹⁰⁹ kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky

¹¹⁰ Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 44

¹¹¹ tamtéž, s. 44

¹¹² kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

OP PI – program Inovace

„Program má obecně za cíl zvýšení inovačního potenciálu podnikatelského sektoru prostřednictvím dotací na realizaci inovačních projektů podniků a projektů směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví. (...) S ohledem na udržitelný rozvoj věnuje program zvláštní pozornost podpoře ekologicky efektivních inovací (eko-inovací).“¹¹³

Z tohoto zdroje je možné financovat zvyšování inovace nejen výrobků (jejich užitné hodnoty nebo inovací technologií), ale i procesu (tedy zvyšování efektivnosti výroby). Dále lze dotovat patenty nebo ochranné známky či průmyslové vzory (tj. projekty na ochranu práv průmyslového vlastnictví). Zde je ale podmínka, že nesmí platit pouze na území ČR, ale i v zahraničí.¹¹⁴

Podrobněji:¹¹⁵

- maximální částka dotace: zde se částky liší podle zaměření projektu:
 - na inovace výrobků a procesů je poskytnuta dotace ve výši 1 – 75 mil. Kč;
 - organizační inovace jsou podporovány do 2 mil. Kč (v obou případech je horní hranice omezena regionální mapou intenzity veřejné podpory);
 - u ochrany práv veřejného vlastnictví může být dotace 10 – 300 tis. Kč, zde se uplatní podmínka, že bude z EU financováno maximálně 45 % výdajů celého projektu (pokud se projektu účastní výzkumná instituce alespoň z 10 %, zvyšuje se hranice pro financování projektu z tohoto zdroje na 55 % výdajů);
 - dotace na služby poradců, expertů a studie jsou poskytovány do max. výše 50 % celkových výdajů projektu;
- přílohy žádosti: studie proveditelnosti obsahující organizační, odborné a finanční zabezpečení projektu (pokud není součástí vlastního projektu), výpis z katastru nemovitostí (ne starší než 3 měsíce) a snímek z katastrální mapy ve vztahu k nemovitostem, ve kterých bude projekt realizován (v případě nájmu musí být

¹¹³ *Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace*, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 46

¹¹⁴ *tamtéž*, s. 47

¹¹⁵ kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: *Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace*, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

nájemní smlouva sjednána minimálně na dobu trvání projektu), vyjádření stavebního úřadu (stavební povolení nebo ohlášení stavby), smlouva o dílo, rozpočet stavby – pokud jsou součástí projektu;

- specifická podmínka: projekt může zahrnout spolupráci s výzkumnými a vývojovými organizacemi, apod., pokud vede k inovaci výrobků, technologií nebo služeb, projekt na ochranu průmyslového vlastnictví nemůže být financován etapově, v případě žádosti o dotaci na ochranu práv průmyslového vlastnictví musí být tato práva platná nejen na území ČR, ale i v zahraničí.

OP PI – program Marketing

„Cílem programu je posílení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím podpory individuálních účastí na zahraničních veletrzích a výstavách. Program povede ke zvýšení marketingové přípravy podniků a k rozvoji jejich aktivit.“¹¹⁶

Z toho vyplývá, že peníze z tohoto programu může chráněná dílna použít na svou prezentaci na veletrzích a výstavách a její provozní náklady, získání marketingových informací – marketingových studií nebo své propagační materiály a internetové stránky.¹¹⁷

- maximální částka dotace: min. výše podpory je 0,1 mil. Kč, max. 2,0 mil. Kč ve speciálním členění:
 - marketingové informace – max. dotace 100 000 Kč;
 - propagační materiály – max. dotace 400 000 Kč;
 - cizojazyčné internetové stránky – max. 200 000 Kč;
 - prezentace na veletrzích a výstavách – max. 300 000 Kč na jednu výstavu;
- přílohy žádosti: podnikatelský záměr s prokázáním zkušeností žadatele na zahraničních trzích;
- maximální délka projektu: jeden rok.

¹¹⁶ *Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace*, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, s. 58

¹¹⁷ tamtéž

OP Životní prostředí (OP ŽP)

„Cílem operačního programu je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí jako základního principu trvale udržitelného rozvoje.“¹¹⁸

Jak je patrné z názvu, z tohoto OP může chráněná pracovní dílna financovat projekty inovací, které zasahují do oblasti životního prostředí. Jedná se zejména o zavádění ekologických způsobů likvidace odpadu, omezení imisní činnosti či energetické úspory u budov (ne obytných). Pro tyto potřeby je možné použít dvě prioritní osy OP.

Nejprve tedy obecně o celém OP:¹¹⁹

- maximální délka projektu: uvedena v jednotlivých výzvách;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti;
- podíl žadatele: z evropských zdrojů je možné financovat pouze poměrnou část projektu, je tedy nutná spoluúčast žadatele, není ale procentuálně stanovena;
- řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí;
- zprostředkující orgán: Státní fond životního prostředí ČR;
- způsob vyplácení podpory: na základě předložených faktur, ty mohou, ale nemusí být uhrazené, popř. mohou být uhrazené pouze částečně;¹²⁰
- způsob podání žádosti, její přílohy: přílohy: odborný posudek odpovídající stanoveným podmínkám zpracováváný pro každou prioritní osu jinou organizací, obecně se jedná o právnickou či fyzickou osobu, která není na realizaci projektu zainteresována.

OP ŽP – prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí, konkrétně z oblasti podpory 2.1: Zlepšení kvality ovzduší

Tato prioritní osa umožňuje svým žadatelům spolufinancování pořízení nízkoemisního zdroje, inovace umožňující energetické úspory u budov, snížení emisí

¹¹⁸ *Operační program Životní prostředí* [online]. c2008 [cit. 2011-03-30]. Stručně o OP Životní prostředí. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>>.

¹¹⁹ informace z: *Příručka pro žadatele o dotace z Operačního programu Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Priucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf>.

¹²⁰ *Operační program Životní prostředí* [online]. c2008 [cit. 2011-03-25]. OPŽP pro podnikatele. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/sekce/500/opzp-pro-podnikatele/>>.

prostřednictvím nových nízkoenergetických systémů, rekonstrukce současných rozvodů tepla nebo vybudování nových rozvodů včetně centrálního zdroje.¹²¹

Podrobněji:¹²²

- maximální délka projektu: není uvedena;
- maximální částka dotace: minimální částka je 0,5 mil. Kč, max. spoluúčast OP na financování je stanoven na výši 85 %.

OP ŽP – prioritní osa 4: Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, konkrétně oblast podpory 4.1: Zkvalitnění nakládání s odpady

Oblast podpory 4.1 poskytuje dotace na nakládání s odpady, budování systémů odděleného sběru odpadů, ale také zařízení na úpravu a využití odpadů, tj. třídění, úprava a recyklace.¹²³

Podrobněji:¹²⁴

- maximální délka projektu: není uvedena;
- maximální částka dotace: minimální částka je 0,5 mil. Kč, max. spoluúčast OP na financování je stanovena na výši 85 %.

5.2 Regionální operační programy

Regionální operační programy nelze porovnávat stejným způsobem jako tematické OP, protože se liší podle jednotlivých regionů. Je tedy pochopitelné, že tyto programy není možné srovnávat mezi sebou. Proto je cílem následující podkapitoly zjistit, zda lze nějakým způsobem získat finanční podporu z ROP v jednotlivých regionech NUTS II a pokud ano, tak jaké výdaje by bylo možné z daných ROP financovat. Dostupné podmínky získání těchto dotací jsou uvedeny podle stejných kritérií jako v předchozí podkapitole. ROP mají své specifikum v tom, že projekty, které jsou jejich

¹²¹ *Operační program Životní prostředí* [online]. c2008 [cit. 2011-03-30]. Prioritní osa 2. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/sekce/368/prioritni-osa-2/>>.

¹²² informace z: *Příručka pro žadatele o dotace z Operačního programu Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Prirucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf>.

¹²³ *Příručka pro žadatele o dotace z Operačního programu Životní prostředí* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Prirucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf>, s. 17

¹²⁴ informace z: tamtéž

prostřednictvím finančně podporovány, musí alespoň částečně přispět k rozvoji regionu, v němž jsou realizovány.

5.2.1 Moravskoslezsko

NUT II Moravskoslezsko odpovídá oblasti Moravskoslezského kraje. V ROP Moravskoslezsko není možné získat dotaci pro chráněnou dílnu. Jedna z prioritních oblastí se jmenuje Sociální integrace a služby sociální péče a dle svého zaměření na podporu oblasti sociálního podnikání se jeví být velmi vhodnou. Ale v podmínkách definujících vhodné příjemce dotace je výslovně uvedeno, že o tyto finanční prostředky nemohou žádat chráněné dílny.¹²⁵

Důvodem má být zřejmě dostatečná podpora těchto aktivit z národních zdrojů (v ČR vyplývající ze zákona o zaměstnanosti).

5.2.2 Střední Morava

Region soudržnosti Střední Morava sestává ze dvou krajů, a to Olomouckého a Zlínského. V rámci prioritní osy 2, Integrovaný rozvoj a obnova regionu, je stanoven jako jeden z cílů podpora sociální interakce specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením. Zde platí ale specifická podmínka, že poskytovatelé sociálních služeb žádající o podporu musí být zařazeni do krajských sítí poskytovatelů sociálních služeb. Dále musí být součástí Integrovaného plánu rozvoje měst, který je ale již naplněn. Navíc se nepředpokládá, že by pro tento program byly vypsány nové výzvy,¹²⁶ proto zde nejsou uvedeny podrobnější informace.

5.2.3 Jihovýchod

V NUT II Jihovýchod (tj. Jihomoravský kraj a Vysočina) může chráněná dílna získat regionální dotaci z oblasti podpory 3.2 Rozvoj regionálních středisek, kde je jedním z cílů:

¹²⁵ *Kompletní informační servis pro klienty Regionální rady Moravskoslezsko* [online]. 2007-2010 [cit. 2011-04-01]. Sociální integrace a služby sociální péče. Dostupné z WWW: <<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/moznosti-financni-podpory/socialni-integrace-a-sluzby-socialni-pece>>.

¹²⁶ *Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava* [online]. [s.l.]: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava.

„Výstavba a technické zhodnocení objektů pro kulturu, sport a práci s dětmi a mládeží, národnostními menšinami i rizikovými skupinami obyvatel.“¹²⁷

Podrobněji:¹²⁸

- maximální délka projektu: od zahájení realizace max. 3 roky;
- maximální částka dotace: uvedeno v konkrétní výzvě;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- podíl žadatele: uvedeno v konkrétní výzvě;
- poskytovatel dotace: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod;
- způsob vyplácení podpory: etapově, na základě Žádosti o platbu;
- způsob podání žádosti, její přílohy: elektronicky, pomocí internetové aplikace Benefit7, přílohy: studie proveditelnosti, finanční a ekonomická analýza, tabulka finančního zdraví;
- specifika programu: projekt musí být realizován na území regionu soudržnosti Jihovýchod.

5.2.4 Severovýchod

ROP Severovýchod zahrnuje tři kraje, a to Liberecký, Královéhradecký a Pardubický. Z tohoto ROP je možné žádat o dotaci v rámci prioritní osy 4: Rozvoj podnikatelského prostředí.

„Prioritní osa Rozvoj podnikatelského prostředí vychází ze specifických cílů ROP Severovýchod. Je zaměřena na podnikatelskou infrastrukturu a na podporu spolupráce firem a vzdělávacích institucí jako nezbytných podmínek rozvoje a konkurenceschopnosti celého regionu.“¹²⁹

Z této prioritní osy je možné pro potřeby chráněných dílen financovat obnovu, rozšíření a zlepšení nemovitostí určených pro podnikatelské aktivity a dále spolupráci s úřady práce.

¹²⁷ Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod [online]. c2011 [cit. 2011-04-02]. Rozvoj regionálních středisek. Dostupné z WWW: <<http://www.jihovychod.cz/cs/pro-zadatele/oblasti-dotace/rozvoj-mest-a-obci/rozvoj-regionalnich-stredisek>>.

¹²⁸ podrobné informace převzaty z: *Regionální operační program Jihovýchod: Příručka pro žadatele a příjemce* [online]. [s.l.]: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod.

¹²⁹ *Regionální operační program NUT II Severovýchod pro období 2007-2013*. Hradec Králové: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, 2007, s. 161

Podrobněji:¹³⁰

- maximální délka projektu: není definována, upřesněna v konkrétní výzvě;
- maximální částka dotace: až 85 % výdajů, projekt vytvořen na minimálně 5 mil. Kč, maximální částka se liší podle jednotlivých projektů;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- podíl žadatele: min. 15 %;
- poskytovatel dotace: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod;
- způsob vyplácení podpory: etapově, na základě Žádosti o platbu;
- způsob podání žádosti, její přílohy: elektronicky, pomocí internetové aplikace Benefit7, přílohy: doklad o právní subjektivitě žadatele, tabulka finančního zdraví, položkový rozpočet projektu, studie ekonomického hodnocení projektu, stavební povolení či souhlas s ohlášením stavby, projektová stavební dokumentace, doklad o prokázání vlastnických vztahů, doklad o posouzení vlivu projektu na životní prostředí, výpočet maximální výše dotace u projektů generujících příjmy;¹³¹
- specifika programu: projekt musí být realizován na území regionu soudržnosti Severovýchod.

5.2.5 Jihozápad

Region soudržnosti Jihozápad se skládá z Jihočeského a Plzeňského kraje. Z tohoto operačního programu lze získat dotaci o chráněnou dílnu pouze v případě, že je podnikatelským subjektem v oblasti cestovního ruchu. Na podporu této oblasti je v tomto regionu vyhrazena prioritní osa 3: Rozvoj cestovního ruchu, pro potřeby chráněné dílny je možné využít oblasti podpory 3.1: Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu. Z této osy je možné financovat především stavbu či modernizaci ubytovacích zařízení a různých služeb poskytovaných návštěvníkům kraje.

Podrobněji:¹³²

- maximální délka projektu: není uvedeno, omezeno v konkrétní výzvě;

¹³⁰ Podrobné informace převzaty z: *Regionální operační program Jihovýchod: Příručka pro žadatele a příjemce* [online]. [s.l.]: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod.

¹³¹ přílohy uvedeny v: *Povinné přílohy k žádosti o poskytnutí dotace*. Hradec Králové: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, 2011.

¹³² kde není uvedeno jinak, informace z: *Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007-2013*. České Budějovice: Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad, 2010.

- maximální částka dotace: uvedena v konkrétní výzvě;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- podíl žadatele: 44 %;¹³³
- poskytovatel dotace: Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad;
- způsob vyplácení podpory: etapově, na základě Žádosti o platbu;
- způsob podání žádosti, její přílohy: elektronicky, pomocí internetové aplikace Benefit7, přílohy: uvedeny v konkrétní výzvě;
- specifika programu: projekt musí být realizován na území regionu soudržnosti Jihozápad.

5.2.6 Střední Čechy

Region soudržnosti Střední Čechy odpovídá svou rozlohou Středočeskému kraji. Podpora z ROP Střední Čechy je určena pro celé území tohoto kraje, mimo území hlavního města Prahy, pro které jsou vytvořeny zvláštní operační programy. Z ROP v tomto kraji, stejně jako v předchozím případě, je možné získat finanční podporu pouze pro takovou chráněnou dílnu, která podniká v oblasti cestovního ruchu, a to z prioritní osy 2: Cestovní ruch. Tyto dotace je možné použít na budování či obnovu stávajících ubytovacích zařízení a renovací nebo vybudování nových služeb pro návštěvníky kraje. Podat žádost o dotaci je možné do oblasti podpory 2.1: Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu.

Podrobněji:¹³⁴

- maximální délka projektu: není uvedeno, omezeno v konkrétní výzvě;
- maximální částka dotace: min. 2 mil. Kč,¹³⁵ maximální částka uvedena v konkrétní výzvě;

¹³³ ROP Jihozápad [online]. c2008 [cit. 2011-04-02]. Modelace spolufinancování projektu. Dostupné z WWW: <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1077&query=spolufinancov%C3%A1n%C3%AD&p1=1303>.

¹³⁴ podrobné konkrétní informace z: *Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy 2007-2013* [online]. Praha: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=922ac186-949f-102b-acac-00e0814daf34>>.

¹³⁵ Podpora cestovního ruchu z ROP Střední Čechy [online]. Praha: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/9a/9a7297dc-887b-4230-9546-0bc0386ef188.pdf>>.

- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- podíl žadatele: 40 %;¹³⁶
- poskytovatel dotace: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy;
- způsob vyplácení podpory: zpětně, na základě Žádosti o platbu;
- způsob podání žádosti, její přílohy: elektronicky, pomocí internetové aplikace Benefit7, přílohy: uvedeny v konkrétní výzvě;
- specifika programu: projekt musí být realizován na území regionu soudržnosti Střední Čechy.

5.2.7 Severozápad

Region soudržnosti Severozápad odpovídá oblasti Ústeckého a Karlovarského kraje. Z ROP Severozápad může chráněná dílna žádat o dotaci pouze v případě, že podniká v oblasti cestovního ruchu (stejně jako v předchozích dvou případech). Na podporu této oblasti je vymezena osa 4: Udržitelný rozvoj cestovního ruchu, potřebám chráněné dílny v tomto případě odpovídá oblast podpory 4.2: Zlepšení nabídky a kvality ubytovacích a stravovacích kapacit. Z této oblasti je možné financovat výstavbu a renovaci ubytovacích zařízení a zajištění odpovídajícího napojení těchto objektů na dopravní infrastrukturu.¹³⁷

Podrobněji:¹³⁸

- maximální délka projektu: min. 120 dnů,¹³⁹ maximální délka uvedena v konkrétní výzvě;
- maximální částka dotace: min. 5 mil. Kč, maximální částka uvedena v konkrétní výzvě;
- financován z: Evropského fondu pro regionální rozvoj;

¹³⁶ *Podpora cestovního ruchu z ROP Střední Čechy* [online]. Praha: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/9a/9a7297dc-887b-4230-9546-0bc0386ef188.pdf>>.

¹³⁷ *Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad pro období 2007 - 2013* [online]. Ústí nad Labem: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informacni-materialy?op=23>>.

¹³⁸ kde není uvedeno jinak, pocházejí informace z: *Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad pro období 2007 - 2013* [online]. Ústí nad Labem: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informacni-materialy?op=23>>.

¹³⁹ *Příručka pro žadatele* [online]. Ústí nad Labem: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2011/01/prirucka_pro_zadatele_vyzva_17.pdf>.

- podíl žadatele: uveden v konkrétní výzvě;
- poskytovatel dotace: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad;
- způsob vyplácení podpory: etapově, na základě Žádosti o platbu;
- způsob podání žádosti, její přílohy: elektronicky, pomocí internetové aplikace Benefit7, přílohy: studie proveditelnosti, tabulka finančního zdraví, dále uvedeno v konkrétní výzvě;
- specifika programu: projekt musí být realizován na území regionu soudržnosti Severozápad.

5.3 Program rozvoje venkova

V případě, že je chráněná dílna zároveň zemědělským podnikem nebo je podnikatelským subjektem působícím v zemědělství, může si zažádat o dotaci z programu rozvoje venkova. Tento program byl vytvořen za účelem podpory a rozvoje zemědělství a není součástí strukturálních fondů EU. Má čtyři prioritní osy a první tři z nich lze využít na podporu případné chráněné dílny podnikající v zemědělství. Ty se zaměřují na:

1. podporu modernizace zemědělských podniků, zlepšování kvality výrobků, využívání poradenských služeb subjektů podnikajících v zemědělství, potravinářství a lesnictví;
2. ochranu přírodních zdrojů, vody a půdy, snižování emisí skleníkových plynů;
3. tvorbu pracovních příležitostí, využívání obnovitelných zdrojů energie, podporu zakládání podniků, podporu cestovního ruchu.¹⁴⁰

Podrobněji o tomto programu:¹⁴¹

- maximální délka projektu: neuvedena;
- maximální částka dotace: 100 tis. – 100 mil. Kč, podle oblasti realizace projektu a typu jeho zaměření, velikosti podnikatelského subjektu a prioritní osy, na kterou je zaměřen;
- financován z: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova;

¹⁴⁰ prioritní osy definovány v: PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*.

¹⁴¹ kde není uvedeno jinak, podrobné informace získány z: *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013* [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2010 [cit. 2011-04-02]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/61102/prv_zmeny_cerven2010_web.pdf>.

- podíl žadatele: 40-100 %, podle oblasti realizace projektu a typu jeho zaměření, velikosti podnikatelského subjektu a prioritní osy, na kterou je zaměřen;
- řídící orgán: Ministerstvo zemědělství;
- zprostředkující orgán: státní zemědělský intervenční fond;
- způsob vyplácení podpory: zpětně, po podání žádosti o proplacení výdajů;¹⁴²
- způsob podání žádosti, její přílohy: žádost o dotaci se předkládá osobně na regionálním odboru státního zemědělského intervenčního fondu;¹⁴³
- specifika operačního programu: projekt a veškeré žádosti podávané v rámci tohoto projektu musí žadatel podepsat přímo před pracovníkem regionálního odboru státního zemědělského intervenčního fondu, pokud tak neučiní, musí být jeho podpis alespoň úředně ověřen.¹⁴⁴

5.4 Shrnutí

První část této kapitoly se věnuje srovnávání a shrnutí podmínek pro žádosti o dotace z tematických operačních programů. V této oblasti má chráněná dílna výhodu oproti ostatním podnikatelským subjektům v podpoře z Evropského sociálního fondu, který je nástrojem sociální politiky Evropské unie. V českém prostředí je finanční podpora z ESF pro potřeby chráněné dílny přístupná prostřednictvím OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Překvapilo mě, že evropské fondy žádným způsobem neumožňují finanční podporu na pořízení dlouhodobého majetku (avšak inovaci už ano), ani mzdových nebo provozních nákladů chráněných dílen. Domnívám se, že jediným vysvětlením by měla být dostatečná podpora ze strany státu, a proto se již touto problematikou Evropská unie nezabývá. Udivilo mě zjištění, že kromě dotací z ESF není chráněná dílna žádným způsobem zvýhodněna a musí plnit stejné podmínky jako jiné podnikatelské subjekty. Nejvíce možností v rámci tematických operačních programů je v případě finanční podpory do oblasti inovací. Zde vyhovuje OP Podnikání a inovace, který je rozdělen do množství programů. Ty poskytují široké možnosti dotací do různých oblastí inovací, od nových technologií, budov, vybavení, přes propagační materiály, podporu účasti na veletrzích a výstavách nebo patenty či průmyslové vzory. Nabízí se také prostor pro ekologickou modernizaci stávajícího zařízení, ať už se jedná

¹⁴² *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2007

¹⁴³ tamtéž

¹⁴⁴ tamtéž

o zateplování budov (těch, které jsou určeny k podnikatelským účelům), renovace stávajících rozvodů tepla či ekologická likvidace odpadů.

V druhé části je dán prostor Regionálním operačním programům. V tomto případě již není chráněná dílna v žádném ohledu zvýhodněna oproti ostatním podnikatelským subjektům, v regionu soudržnosti Moravskoslezsko je dokonce doslova vyřazena z možných žadatelů o podporu. V případě ROP již nejsou dotační možnosti tolik široké, v NUT II Jihovýchod a Severovýchod lze žádat o dotaci na stavbu nových budov či rekonstrukci těch stávajících, kde pracují osoby se zdravotním postižením. Další regiony soudržnosti – Jihozápad, Střední Čechy, Severozápad – umožňují dotaci pouze v případě, že je chráněná dílna podnikatelským subjektem, který se zabývá oblastí cestovního ruchu. Ani tato možnost se však zcela nevylučuje, a proto je v této práci uvedena.

Poslední, specifickou podkapitolou je Program rozvoje venkova. Je uveden pro případ, že by chráněná dílna byla zároveň zemědělským podnikem, což také není zcela vyloučená možnost. V tomto případě by měla možnost získat dotaci na inovace, vytvoření nových pracovních míst, zlepšení kvality výrobků, ale i ochranu přírodních zdrojů a využívání obnovitelných zdrojů energie.

Je zapotřebí dodat, že podávání konkrétní žádosti o dotaci závisí na aktuálně vyhlášených a otevřených výzvách do jednotlivých programů, nelze tedy jednoduše „vybrat fond“ a následně programový dokument a jeho oblast, ze které bude projekt financován, ale zároveň je potřeba sledovat aktuální situaci kolem evropských fondů. Není také možné vybrat „nejlepší“ zdroj financování (a to ani pro jednotlivé oblasti financování, které byly stanoveny pro tematické operační programy), protože struktura programů je vytvořena takovým způsobem, aby nebylo možné jeden konkrétní projekt financovat z různých zdrojů.

Závěr

První kapitola této práce se věnuje sociální politice, která je v České republice definována v zákoně o zaměstnanosti. Dovolím si konstatovat, že tato problematika je u nás dobře propracovaná a opravdu každá chráněná dílna má možnost získat od státu příspěvky nejen na svůj provoz, ale například i pracovní rehabilitaci zaměstnanců nebo zřízení chráněného pracovního místa.

Druhá kapitola se věnuje obecně fondům Evropské unie. V České republice jsou nejznámější Evropské strukturální fondy. Není divu, protože na projekty financované z těchto fondů je přiděleno nejvíce finančních prostředků, a díky tomu mají podnikatelské subjekty největší šanci získat dotaci pro svůj projekt konkrétně z těchto zdrojů. Druhým důvodem je samozřejmě širší možností finanční podpory různých oblastí, jimž se dále věnuje další část práce.

Třetí kapitola je těsně spojena s předchozí, věnuje se aplikaci Regionální politiky Evropské unie v České republice a podrobně rozebírá především Operační programy, které jsou prostředkem získání podpory ze Strukturálních fondů EU.

V poslední krátké kapitole teoretické části jsou definovány hlavní části každé projektové žádosti, uvedeno rozdělení prostředků pro Českou republiku, jsou vysvětleny typy projektů a objasněn důležitý pojem „výzva“.

Praktická část práce obsahuje porovnávání dotačních možností pro chráněné dílny. Pro tuto potřebu se pátá kapitola dělí na tři části. První z nich se věnuje tematickým operačním programům, které jsou rozčleněny na základě stanovených oblastí, na které potřebuje finanční prostředky každá chráněná dílna. Tyto oblasti byly stanoveny po konzultacích s majitelem a spolupracovníkem dvou různých chráněných dílen. Ukázalo se, že z evropských prostředků není možné financovat dlouhodobý majetek, mzdové ani provozní náklady chráněné dílny. Dle zákona o zaměstnanosti je ale v České republice možné získat na mzdové a provozní náklady státní příspěvky. Naopak nejvíce možností evropské podpory se nabízí do oblastí inovací, spektrum dotací je hlavně pro ekologická zařízení a obnovu. Druhá část kapitoly se zaměřuje na regionální operační programy, ty jsou samostatně zkoumány, zda je možné z nich získat finanční podporu pro chráněné dílny. Z tohoto srovnávání vyplývá, že dotační možnosti z regionálních operačních programů nejsou příliš velké. Ve dvou regionech soudržnosti již není možné získat evropské dotace a v těch ostatních se z velké většiny jedná o

dotace pouze za podmínky, že chráněná dílna je podnikatelským subjektem v oblasti cestovního ruchu. Poslední krátká část kapitoly se věnuje Programu rozvoje venkova, ze kterého může chráněná dílna žádat o dotaci v případě, že je zemědělským podnikem nebo podnikatelským subjektem, který působí v oblasti zemědělství. Tato možnost se nevylučuje, a proto je na konci páté kapitoly zařazena i tato část. Závěrem této části práce lze také konstatovat, že pestré spektrum operačních programů většinou neumožňuje financování jednoho konkrétního typu projektu z více různých zdrojů a každý z jednotlivých operačních programů má své jedinečné místo mezi ostatními.

Ačkoliv získání statutu chráněné pracovní dílny není nijak jednoduchým úkolem a zaměstnávání zdravotně znevýhodněných osob jistě není z hlediska finanční náročnosti vůbec jednoduché, Evropská unie ve své dotační politice tyto dílny žádným způsobem nezvýhodňuje. Toto zjištění bylo pro mne zčásti zklamáním, na druhou stranu si troufám říci, že státní podpora chráněného podnikání je v České republice dobře zavedena a velmi kladně hodnotím zákonnou podmínku zaměstnávání zdravotně znevýhodněných osob nebo alespoň jejich podporu ve formě náhradního plnění. Jedinou výhodou, kterou mají chráněné dílny oproti ostatním podnikatelským subjektům v evropských dotačních podmínkách, je podpora z Evropského sociálního fondu (prostřednictvím OP Lidské zdroje a zaměstnanost), jenž je z části zaměřen právě na pomoc se začleňováním sociálně vyloučených osob.

Cíl práce, tedy vytvořit srozumitelný přehled reálných a dostupných možností finanční podpory chráněných dílen z fondů Evropské unie, byl naplněn, a to především v páté kapitole, která odpovídá praktické části práce a věnuje se srovnávání dotačních možností pro chráněné dílny. V této části práce byl stanoven seznam podmínek, jenž byl následně zkoumán a dostudováván pro všechny dotační možnosti. Tematické operační programy byly srovnány na základě oblastí, které je v každé chráněné dílně potřeba financovat, regionální operační programy byly zkoumány samostatně.

Další zkoumání v této oblasti by se mohlo zaměřit a rozšířit práci o další způsoby financování, které byly v podmínkách srovnávání vyloučeny, a to např. o možnosti získání rizikového kapitálu nebo půjček. Dále lze také práci doplnit o podmínky financování v oblasti hlavního města Prahy a příhraničních oblastech v rámci Evropské územní spolupráce.

Summary

This thesis is concerned with findings and comparison of possibilities of obtaining financial support from funds of the European Union for protected workshops. The theoretical part of the thesis explains social politics in the Czech Republic and its legislative delimitation. Furthermore, it generally delimits the concept of the European funds, their division and briefly defines individual funds. The practical part of the thesis dwells on comparing of the individual endowment possibilities.

Before the very comparison, there is a definition of the particular protected workshop for which the options of obtaining financial support from the European funds are searched. Furthermore, I specify six areas which need to be financed in every protected workshop. First, the thematic operational programs are compared. Their comparison is drawn on the basis of the same criteria. In the next subchapter of the practical part, regional operational programs are compared. Their comparison is drawn in a different way than comparison of thematic operational programs. For it was necessary to find out if it is possible to obtain a grant for the protected workshop from particular regional operational program. If so, the possibility is mentioned in this thesis. And if it is possible, the endowment possibilities are completed with the same criteria on which basis the thematic operational programs were compared.

The aim of this thesis was to create the basic summary of endowment possibilities for the protected workshop. The thesis could be used as a manual or source of basic information for any protected workshop which would decide to obtain money from the European funds. In this thesis the workshop finds out whether it is possible to finance its particular project, whatever it is concerned with, and from which sources of finance.

Seznam pramenů a literatury

Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor evropských fondů, 2007. 28 s. ISBN 978-80-254-0319-8.

BAJER, Petr; MATYÁŠ, Jiří. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vydání. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017.

FIALA, Petr; PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*. 2. aktual. a dopl. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.

Informační publikace o Regionálním operačním programu regionu soudržnosti Jihozápad [online]. České Budějovice: Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informacni-materialy/Zakladni-informace-o-ROP-Severovychod>>.

KOLMAN, Jiří. *Strukturální fondy a jejich vliv na rozvoj venkova v ČR v období 2007-2013* [online]. [s.l.], 2007. 5 s. Referát. Ústav humanitních věd Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Dostupné z WWW: <<http://bandlerova.weby.uniag.sk/files/rackova/PDF/Kolman.pdf>>.

LEIBLOVÁ, Zdeňka. *Nový zákon o zaměstnanosti s komentářem: včetně prováděcích předpisů od 1. 10. 2004*. Olomouc: ANAG, 2004. 254 s. ISBN 80-7263-241-8.

MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. První vydání. Brno: Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

Podpora cestovního ruchu z ROP Střední Čechy [online]. Praha: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/9a/9a7297dc-887b-4230-9546-0bc0386ef188.pdf>>.

Povinné přílohy k žádosti o poskytnutí dotace [online]. Hradec Králové: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, 2011 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/file/1528>>.

Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2007 [cit. 2011-04-02]. Dostupné z WWW: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2Fosa1%2F1181631875995.pdf>.

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2010 [cit. 2011-04-02]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/61102/prv_zmeny_cerven2010_web.pdf>.

Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy 2007-2013 [online]. Praha: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=922ac186-949f-102b-acac-00e0814daf34>>.

Průvodce fondy Evropské unie. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor evropských fondů, 2004. 145 s.

Průvodce podnikatele operačním programem Podnikání a inovace [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument28967.html>>.

PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*. vydání první. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95 s. ISBN 978-80-86847-34-4.

Příručka pro žadatele [online]. Ústí nad Labem: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2011/01/prirucka_pro_zadatele_vyzva_17.pdf>.

Příručka pro žadatele a příjemce ROP SV [online]. Hradec Králové: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, 2011 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/file/307/>>.

Příručka pro žadatele o dotace z Operačního programu Životní prostředí [online]. Praha: Státní fond životního prostředí, 2010 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Prirucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf>.

Regionální operační program Jihovýchod: Příručka pro žadatele a příjemce [online]. [s.l.]: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, 2011 [cit. 2011-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.jihovychod.cz/cs/pro-zadatele/dokumenty-ke-stazeni/aktualni-dokumenty>>.

Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007-2013 [online]. České Budějovice: Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1026&p1=1288>.

Regionální operační program NUT II Severovýchod pro období 2007-2013 [online]. Hradec Králové: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informacni-materialy?op=5>>.

Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad pro období 2007 - 2013 [online]. Ústí nad Labem: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2007 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informacni-materialy?op=23>>.

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava [online]. [s.l.]: Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2011 [cit. 2011-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.rr-strednimorava.cz/file/2156/>>.

Příručka pro žadatele o dotace z Operačního programu Životní prostředí [online]. Praha: Státní fond životního prostředí, 2010 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Prirucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf>.

Příručka pro žadatele o finanční podporu z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost [online]. číslo vydání: 1.6. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 1.1.2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/file/7993/>>.

TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*. vydání první. Brno: Computer Press, 2009. 149 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Zákon č. 435/ 2004 Sb., o zaměstnanosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 143, s. 8270-8316.

Seznam elektronických zdrojů

CzechInvest [online]. c1994-2011. Agentura pro podporu podnikání a investic. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/>>.

Dotace (eAgri) [online]. 2009-2010. Struktura dotačních zdrojů. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>>.

Euroskop.cz: věcně o Evropě [online]. c2011 [cit. 2011-04-23]. Fond soudržnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8631/sekce/fond-soudrznosti/>>.

Evropský sociální fond v ČR [online]. 2008 [cit. 2011-04-04]. Evropský sociální fond v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>>.

Fondy Evropské unie [online]. c2008. Investice o kterých nevíte, ale které poznáte. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.

Komplexní informační servis pro klienty Regionální rady Moravskoslezsko [online]. c2007-2010. Evropské dotace na rozvoj Moravskoslezska. Dostupné z WWW: <<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/>>.

Operační program Životní prostředí [online]. c2008. Pro vodu, vzduch a přírodu. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/sekce/254/aktuality/>>.

Regionální operační program Střední Čechy [online]. c2008. Úvodní stránka. Dostupné z WWW: <<http://www.ropstrednicechy.cz/>>.

Regionální operační program Střední Morava [online]. c2008. ROP Střední Morava. Dostupné z WWW: <<http://www.rr-strednimorava.cz/>>.

Regionální rada NUTS II Severovýchod [online]. c2007-2009 [cit. 2011-04-23]. Aktuální výzvy. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/>>.

Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod [online]. c2011. Vývěska. Dostupné z WWW: <<http://www.jihovychod.cz/>>.

ROP Jihozápad [online]. c2008. Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad.
Dostupné z WWW: <<http://www.rr-jihozapad.cz/>>.

ROP Severozápad [online]. c2008. Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad.
Dostupné z WWW: <<http://www.nuts2severozapad.cz/>>.

Seznam zkratek

ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FS	Fond soudržnosti
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ROP	Regionální operační program